

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/105 van 22 september 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Samenloop Nederland-België (Vlaanderen) - Verschilbetaling – Gegevensuitwisseling tussen de bevoegde instellingen – Fout van de uitbetalingsactor – Aanvraag in Nederland

De verzoeker woont in Vlaanderen en is in Nederland tewerkgesteld. De verzoeker ontvangt vanuit Vlaanderen aanvullende gezinstoelagen voor het kind ... (*2009).

Het verzoek heeft betrekking op de terugvordering van de volgens verwerende partij onterecht betaalde aanvullende gezinstoelagen vanuit Vlaanderen voor een bedrag van 2.241,08 euro voor de periode van maart 2019 tot en met maart 2021. De gezinstoelagen dienden bij voorrang door Nederland te worden uitbetaald, wegens de tewerkstelling van de vader in Nederland. De verwerende partij beslist per brief van 21 maart 2023 dat er voor de periode van maart 2019 tot en met maart 2021 geen recht is op aanvullend Vlaams Groeipakket, gezien de bedragen die de verzoeker vanuit Nederland zou hebben ontvangen, hoger zijn dan de bedragen in België.

Verzoeker gaat niet akkoord met deze terugvorderingsbeslissing, waarbij hij argumenteert dat hij de Nederlandse bedragen nooit ontvangen heeft.

Per brief van 1 september 2023 tenslotte, deelde verwerende partij aan verzoeker mee dat de schuld verminderd werd tot het resterende bedrag van 1.257,39 euro voor de periode van februari 2020 tot en met maart 2021 gezien een gedeelte (nl. de betalingen tot en met 31 januari 2020) verjaard was. Indien er een samenloop van rechten is doordat zoals in het dossier van verzoeker er een tewerkstelling is in Nederland, terwijl de woonplaats van het kind zich in Vlaanderen bevindt, bepaalt artikel 68 VO 883/2004 de hiernavolgende prioriteitsregels (...)

Hieruit volgt dus dat Nederland bij voorrang bevoegd is om de gezinstoelagen te betalen aangezien de vader in Nederland tewerkgesteld is¹.

De Geschillencommissie begrijpt uit het verzoekschrift dat de verzoeker meent dat er sprake is van een fout in hoofde van de verwerende partij:

Cf. "In dit dossier is er duidelijk sprake van een fout van de instelling van sociale zekerheid (...)

Op 21.03.23 laat dan weten dat aangezien ik in Nederland tewerkgesteld ben, Nederland bij voorrang bevoegd is om kinderbijslag toe te kennen vanaf 01/03/2019. Vanaf 01.04.21 ontving reeds de bedragen die in Nederland werden toegekend. Voordien worden er door het SVB geen bedragen toegekend aangezien men in Nederland slechts 1 jaar terug in de tijd kan gaan om het dossier in orde te

¹ Zie (nog toepasselijke) CO 1383 van 11 mei 2010 (nieuwe versie - mei 2014) - Verordeningen 883/2004 en 987/2009: nieuwe Europese socialezekerheidsverordening van toepassing vanaf 1 mei 2010.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL

opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/105

22 september 2023

REPERTORIUMNR. GC/23/A0217

INZAKE :, wonende te,

- Verzoeker –

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te,

- Verwerende partij –

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoeker werd ingediend per e-mail d.d. 1 juni 2023 bij de Geschillencommissie¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 21 maart 2023;

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 20 juni 2023, waarbij aan verzoeker de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 22 september 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoeker, noch verwerende partij op de zitting van 22 september 2023 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

De verzoeker woont in Vlaanderen en is in Nederland tewerkgesteld.

De verzoeker ontvangt vanuit Vlaanderen aanvullende gezinstoelagen voor het kind (°11/09/2009).

Het verzoek heeft betrekking op de terugvordering van de volgens verwerende partij onterecht betaalde aanvullende gezinstoelagen vanuit Vlaanderen voor een bedrag van 2.241,08 euro voor de periode van maart 2019 tot en met maart 2021. De gezinstoelagen dienden bij voorrang door Nederland dienden te worden uitbetaald, wegens de tewerkstelling van de vader in Nederland. De verwerende partij beslist per brief d.d. 21 maart 2023 dat er voor de periode van maart 2019 tot en met maart 2021 geen recht is op aanvullend Vlaams Groeipakket, gezien de bedragen die de verzoeker vanuit Nederland zou hebben ontvangen, hoger zijn dan de bedragen in België.

Verzoeker gaat niet akkoord met deze terugvorderingsbeslissing, waarbij hij argumenteert dat hij de Nederlandse bedragen nooit ontvangen heeft.

Per brief d.d. 27 januari 2023 werd eveneens een terugvorderingsbeslissing overgemaakt voor een bedrag van 1.643,37 euro voor de periode van oktober 2021 tot en met juli 2022; dit valt echter buiten het kader van huidige procedure, aangezien verzoeker met deze terugvordering akkoord gaat; het betreft immers een dubbele betaling.

Per brief d.d. 1 september 2023 tenslotte, deelde verwerende partij aan verzoeker mee dat de schuld verminderd werd tot het resterende bedrag van 1.257,39 euro voor de periode van februari 2020 tot en met maart 2021 gezien een gedeelte (nl. de betalingen tot en met 31 januari 2020) verjaard was.

3. Standpunt van verzoeker:

In zijn klacht d.d. 1 juni 2023 legt verzoeker vooral de nadruk op het feit dat de bedragen niet hadden mogen teruggevorderd worden, gezien hij ze ook niet ontvangen heeft vanuit Nederland.

Hij verwoordde zijn grieven als volgt:

"(...) bracht mij bij beslissing van 21-03-2023 ter kennis dat mij ten onrecht € 2.241,08 EUR kindergeld werd toegekend voor de periode van 01.03.2019 tot en met 31.03.21 en dat dit dient terugbetaald te worden

Ik kan niet akkoord gaan met deze beslissing, en verwijs naar het handvest van de sociaal verzekerde.

Ik verwijs in eerste instantie naar artikel 17 van de Wet van 11.04.1995 tot invoering van het 'handvest' van de sociaal verzekerde (B.S. 06.09.1995) dat duidelijk stelt :

"Wanneer vastgesteld wordt dat de beslissing aangetast is door een juridische of materiële vergissing, neemt de instelling van sociale zekerheid een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum waarop de oorspronkelijke beslissing is ingegaan.

Onverminderd de toepassing van artikel 18, heeft de nieuwe beslissing , indien de vergissing aan de instelling van sociale zekerheid te wijten is, uitwerking op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan, als het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekend recht. "

In mijn dossier is er duidelijk sprake van een vergissing van de instelling van sociale zekerheid Het handvest dient dan ook te worden toegepast en er kan geen terugvordering van de teveel ontvangen uitkeringen gebeuren.

Ik wens te verwijzen naar de rechtspraak over de toepassing het van Handvest over de verschillende takken van Sociale Zekerheid heen o.a. van het Hof van Cassatie d.d. 06.05.2002 dat zijn standpunt onderschrijft .

Cass. 6 mei 2002, R.W., 2003-04, 24 en Soc. Kron. 2004, 201, noot D. Torfs).

Ik verwijs verder naar het Arrest van het Grondwettelijke Hof d.d. 20.01.10. Samenvattend zegt het Hof voor recht :

"Artikel 120bis van de wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, samengeordend op 19 december 1939, zoals het is vervangen bij artikel 35 van de programmawet van 20 juli 2006, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het de kinderbijslaginstellingen toestaat de kinderbijslag gedurende een jaar terug te vorderen die, door een aan de instelling toe te schrijven vergissing, ten onrechte aan hun aangeslotenen is uitbetaald, voor zover de per vergissing gecrediteerde persoon niet wist of niet moest weten dat hij geen of niet langer recht had op de uitgekeerde bijslag, geheel of gedeeltelijk."

Ik ben van oordeel dat mijn situatie te vergelijken is met de situatie van de gecrediteerde persoon waarvan sprake is in het Arrest van het Grondwettelijk Hof d.d. 20.01.10.

"Uit de parlementaire voorbereiding met betrekking tot artikel 35 van het programmawet van 20 juli 2006, dat artikel 120bis van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders heeft vervangen blijkt dat de wetgever, enerzijds , de verjaringstermijnen voor de terugvordering van de ten onrechte betaalde kinderbijslag in het algemeen heeft willen inkorten en, anderzijds, een einde heeft willen maken aan een bepaalde rechtspraak die elke terugvordering van het ten onrechte uitgekeerde bedrag belette : 'Naar aanleiding van het arrest 13/2005 van 19 januari 2005 van het Arbitragehof, brengt deze bepaling de verjaringstermijnen betreffende de terugvordering van ten onrechte uitgekeerde kinderbijslag, momenteel van vijf en tien jaar, terug op drie en vijf jaar.

Bovendien herleidt die bepaling de termijn van vijf tot een jaar wanneer de kinderbijslaginstelling een fout maakt. Deze drastisch herleide termijn waarbinnen toch nog kan worden teruggevorderd wil aldus een einde maken aan de huidige rechtsonzekerheid die voortvloeit uit recente rechtspraak die oordeelt dat het onverschuldigd betaalde in het geheel niet meer kan worden teruggevorderd.

Deze laatste bepaling is gewettigd door begrotingsredenen (ontoereikende reserve – fondsen van de kinderbijslagfondsen) maar ook wegens het bijzonder complexe administratieve beheer van de onophoudelijke veranderde gezinssituaties (beroepsactiviteiten van de ouders, samenstelling van het gezin...) (Parl. St. , Kamer 2005-2006, Doc 51-2517/001, p 40)”

Het Grondwettelijke hof heeft geoordeeld dat het ingewikkelde karakter van het administratieve beheer waarvoor de kinderbijslagfondsen instaan, als gevolg van het feit dat de gezinssituaties veranderlijk zijn, niet kunnen verantwoorden dat de begunstigde van ten onrechte uitgekeerde kinderbijslag, die hij heeft geïnd als gevolg van een vergissing van het uitgekeerde fonds, terwijl hij zich daarvan geen rekenschap kon geven, gedurende één jaar ertoe gehouden is de bedragen terug te betalen die hij ten onrechte heeft geïnd, terwijl de begunstigten van andere sociale uitkeringen die in dezelfde omstandigheden ten onrechte werden geïnd, niet ertoe zijn gehouden die terug te betalen.

Ik ben dan ook van oordeel dat artikel 17 van de Wet van 11.04.1995 tot invoering van het handvest van de sociaal verzekerde dient toegepast te worden.

In dit dossier is er duidelijk sprake van een fout van de instelling van sociale zekerheid

.....

Op 27.01.23 ontvang ik een eerste beslissing van dat ik een bedrag van € 1.643,37 dien terug te betalen omdat ik in Nederland tewerkgesteld ben en Nederland met voorrang bevoegd is vanaf oktober 2021 om de gezinsbijslagen uit te betalen. ontving ook de bedragen die het SVB over de periode van oktober 2021 tot en met juli 2022 achteraf betaalde. De betalingen voor deze periode diende dan ook door te worden teruggevorderd. De oorspronkelijke betaling was in strijd met artikel 68 Van de Europese Verordening (VO 883/2004). Volgens dat artikel dient rekening te houden met bedragen die in het werkland werden uitbetaald.

Hiermee kan ik akkoord gaan want voor de periode van oktober 2021 tot en met juli 2022 heb ik van het SVB ontvangen en ik begrijp dat ik niet dubbel kan ontvangen.

Op 15.02.23 laat na grondig onderzoek van mijn dossier weten dat ik recht heb op een sociale toeslag voor langdurige zieken. Na controle van mijn ontvangen inkomsten is van oordeel dat ik voor de periode van oktober 2019 tot september 2021 recht heb op een sociale toeslag conform art. 18 en art. 221-224 Groeipakketdecreet. Ik heb hierdoor recht op een bijbetaling van € 1.337,10.

Op 21.03.23 laat dan weten dat aangezien ik in Nederland tewerkgesteld ben, Nederland bij voorrang bevoegd is om kinderbijslag toe te kennen vanaf 01/03/2019. Vanaf 01.04.21 ontving reeds de bedragen die in Nederland werden toegekend. Voordien worden er door het SVB geen bedragen toegekend aangezien men in Nederland slechts 1 jaar terug in de tijd kan gaan om

het dossier in orde te maken. Omdat het voorrangrecht reeds eerder wijzigd betaald voor de periode van 01.03.19 tot en met 31.03.2021 enkel het verschil tussen de bedragen waarop ik recht zou hebben gehad en de bedragen die zij kunnen toekennen.

Hierdoor wordt er een bedrag van € 2.241,08 EUR tergegevorderd.

Uit voorgaande blijkt duidelijk dat ik niet kon weten dat ik geen recht had op deze uitkeringen maar dat ik een aanvraag diende in te dienen in Nederland.

Het handvest dient dus te worden toegepast en er kan geen terugvordering van de teveel ontvangen uitkeringen gebeuren.

Het voornaamste doel van dit Handvest is de sociaal verzekerde (mij) te beschermen door een geheel van regels waaraan alle sociale zekerheidsinstellingen zich moeten houden....en dus ook

In de eerste plaats is de sociale zekerheidsinstelling verplicht om de sociaal verzekerde zo duidelijk mogelijk te informeren over zijn rechten. Enerzijds kan de sociaal verzekerde zelf specifieke vragen stellen aan een instelling, anderzijds is de sociale zekerheidsinstelling verplicht om ook uit eigen beweging initiatieven te nemen om de sociaal verzekerde te informeren.

Bovenstaand overzicht van de gebeurtenissen toont zeer duidelijk aan dat niet voldaan heeft aan de plichten opgenomen in het Handvest.

Volgende artikels van het Handvest van de sociaal verzekerde omschrijven duidelijk de rol van de instellingen van sociale zekerheid...

Artikel 3

'De instellingen van sociale zekerheid zijn verplicht aan de sociaal verzekerde die daar schriftelijk om verzoekt, alle dienstige inlichtingen betreffende zijn rechten en verplichtingen te verstrekken en uit eigen beweging de sociaal verzekerde alle bijkomende informatie te verschaffen die nodig is voor de behandeling van zijn verzoek of het behoud van zijn rechten, onverminderd het bepaalde in artikel 7.'

Artikel 4

'Onder dezelfde voorwaarden moeten de instellingen van de sociale zekerheid inzake de materies die hun aanbelangen aan (ieder sociaal verzekerde) die erom verzoekt, raad geven in verband met de uitoefening van zijn rechten en het vervullen van zijn plichten en verplichtingen.

Artikel 11

De instelling van sociale zekerheid die een verzoek moet behandelen, verzamelt uit eigen beweging alle ontbrekende inlichtingen om de rechten van de sociaal verzekerde te kunnen beoordelen.

De hoofdbedoeling van het Handvest is dan ook om de sociaal verzekerde meer én beter te informeren!

Bovenstaande artikelen van het Handvest benoemen zeer duidelijk de rol en verantwoordelijkheid van

Rekening houdend met de bepalingen van het Handvest had reeds eerder kunnen en moeten meedelen dat er geen recht op volledige uitkeringen was. Dus dat er een aanvraag diende te gebeuren in Nederland.

Doch is dit niet gebeurd.

Ik ben van mening dat de bepalingen van het Handvest voor de sociaal verzekerde door duidelijk geschonden zijn omdat ik niet correct geïnformeerd werd.

Omwille van deze redenen kan ik onmogelijk akkoord gaan met de beslissing van dd. 21.03.23.

Conform de algemene rechtsprincipes zegt het Handvest dat een herziening wél kan terugwerken wanneer de verzekerde niet ter goeder trouw was. Dit is hier evenwel niet het geval!

Ik heb steeds ter goede trouw gehandeld en correct geïnformeerd. kan dan ook niet met terugwerkende kracht terugkomen op haar beslissing, gelet op de bepalingen opgenomen in het Handvest van de Sociaal Verzekerde.

Ik ben dan ook van mening dat de uitkeringen die ik ontving niet teruggevorderd kunnen worden.

Ik wens verder te verwijzen naar het arrest van het Arbeidshof van Brussel dd. 03.06.2013 (AR 2012/AB/152).

“Zodra informatie ontvangen wordt die een invloed heeft op het behoud of de omvang van de rechten op de sociale uitkeringen, moet de instelling reageren en de sociaal verzekerde inlichten over de stappen die hij moet ondernemen of de verplichtingen die hij moet naleven om zijn rechten te vrijwaren. Volgens dit arrest moet de schade berokkent aan de sociaal verzekerde, veroorzaakt door een gebrek aan pro activiteit, hersteld worden”.

In dit arrest brengt het Arbeidshof de verplichting tot pro activiteit die rust op de instellingen van sociale zekerheid in herinnering. Meer nog, ingeval de sociaal verzekerde schade oploopt ten gevolg van een fout of een vergissing, dan moet die schade hersteld worden!

In casu heb ik schade, ik mis hier kinderbijslag voor de periode van 01.03.19 tem 31.03.21.

Om deze en alle andere redenen vraagt aanlegster de vernietiging van de bestreden beslissing

ONDER ALLE VOORBEHOUD

(...)”

4. Standpunt van verwerende partij:

- Per brief d.d. 21 maart 2023 deelde verwerende partij de beslissing tot terugvordering mee aan verzoeker:

“Je kreeg ten onrechte 2.241,08 euro toegekend om volgende reden:

Jij bent in Nederland tewerkgesteld. Dit wil zeggen dat Nederland bij voorrang bevoegd is om kinderbijslag toe te kennen vanaf 01/03/2019. Vanaf 01/04/2021 ontvingen wij reeds de bedragen die in Nederland werden toegekend. Omdat het voorrangrecht reeds eerder wijzigt, kunnen wij voor de periode van 01/03/2019 tot en met 31/03/2021 enkel het verschil betalen tussen de bedragen waarop je recht zou hebben gehad en de bedragen die wij kunnen toekennen (art. 68 van de Europese Verordening 883/2004).

Op de keerzijde van deze brief vind je een gedetailleerde berekening van dit bedrag.

Omdat onterecht betaalde bedragen Groeipakket pas verjaren na 3 jaar, kan dit gebeuren tot 3 jaar na datum van de betaling (artikel 97 van het decreet Groeipakket).

..... moet je 2.241,08 euro terugvorderen.(...)”

- **Per e-mail d.d. 9 mei 2023 deelde de ombudsdienst van verwerende partij volgende informatie mee aan verzoeker:**

”We begrijpen dat je bezwaar wenst in te dienen tegen onze terugvordering van maart 2019 tot en met maart 2021. Aangezien je in Nederland bent tewerkgesteld, is Nederland bij voorrang bevoegd om jouw gezinsbijslag toe te kennen. Wij kunnen enkel het verschil betalen tussen de bedragen waarop je recht zou hebben gehad en de bedragen die we kunnen toekennen (artikel 68 van de Europese Verordening 883/2004). Wij kunnen jammer genoeg geen rekening houden met het feit of Nederland de betalingen effectief heeft uitgevoerd. We zijn enkel per verschil bevoegd. Bijgevolg kunnen wij jammer genoeg onze terugvordering niet herzien. (...)”

- **Per brief d.d. 1 september 2023 deelde verwerende partij aan verzoeker mee wat volgt:**

”Op 21/03/2023 vroeg jou om 2.241,08 euro terug te betalen. Wij gingen ervan uit dat je geen recht had op dit bedrag.

Wij hebben ons daarin vergist.

Omdat onterecht betaalde bedragen Groeipakket pas verjaren na 3 jaar, kan de terugvordering gebeuren tot 3 jaar na datum van de betaling (art. 97 van het Groeipakketdecreet). De betaling tot en met 31/01/2020 is dan ook verjaard.

Je hoeft enkel terug te betalen over de periode van 01/02/2020 tot 31/03/2021 voor een bedrag van 1.257,39 euro. De detail hiervan vind je terug in onze brief van 21/03/2023. (...)”

- **Per e-mail d.d. 1 september 2023 werd het officieel standpunt van de verwerende partij meegedeeld aan het secretariaat van de Geschillencommissie.**

”Dhr. tekende op 1 juni 2023 beroep aan bij de Geschillencommissie tegen onze beslissing van 21 maart 2023 om de som van € 2.241,08 aan onterecht uitbetaalde toelagen van het Groeipakket terug te vorderen.

U vraagt ons om het dossier toe te lichten, onze beslissing te verantwoorden en de toepasselijke reglementeringen en stukken te bezorgen met het oog op de zitting van 22 september 2023.

Relaas van de feiten

Voor het kind, geboren 11/07/2009, betalen wij sedert de geboorte via de prestaties van de moeder, eerst in de AKBW en aansluitend in het Groeipakket. Het gezin woont in Vlaanderen. De ouders leven gescheiden.

De moeder,, ontvangt een ziekte-uitkering van af 9/4/2017. De vader werkte in België tot 10/8/2014. Nadien hadden wij geen gegevens meer. Hij verzocht in oktober 2018 om de bijslagtrekkende te worden voor een kind dat bij hem gedomicilieerd was. Volgens de reglementering destijds (artikel 69 AKBW) werd hij op die manier de bijslagtrekkende vanaf november 2018.

Op 8/8/2022 ontvingen wij een bericht van de Sociale Verzekeringsbank in Nederland waaruit blijkt dat de vader een aanvraag had gedaan. Hij zou in Nederland tewerkgesteld zijn. Naar aanleiding daarvan hebben wij op 16/8/2022 een brief gezonden met de melding dat we de betalingen zouden schorsen in afwachting van de vaststelling van het voorrangrecht in Nederland.

De SVB deelde ons vervolgens mee dat de vader sedert 2014 in Nederland werkt maar slechts op 17/06/2022 een aanvraag indiende.

Op 15/03/2023 ontvingen we de potentiële bedragen van de SVB, waarop de heer recht zou gehad hebben als hij tijdig een aanvraag zou hebben ingediend en daarop hebben wij op 21/03/2023 een bijkomende terugvordering opgemaakt voor een bedrag van € 2241,08 voor de periode van 01/03/2019 tot en met 31/03/2021.

Voor de periode van 1/4/2021 tot 31/7/2022 hadden wij op 27/1/2023 al een debet opgemaakt. Een kopie van de kennisgeving gaat als bijlage. Aangezien betrokkene niet rept over deze beslissing in zijn verzoekschrift laten we dit verder buiten beschouwing.

Reglementering

Artikel 68 VO 883/2004 - Prioriteitsregels bij samenloop

1. Indien gedurende hetzelfde tijdvak en voor dezelfde gezinsleden in uitkeringen is voorzien op grond van de wetgeving van meer dan een lidstaat, zijn de volgende prioriteitsregels van toepassing:
a) indien door meer dan een lidstaat uitkeringen verschuldigd zijn op verschillende gronden, is de volgorde van prioriteit de volgende: eerst de rechten verkregen op grond van werkzaamheden, al dan niet in loondienst, vervolgens de rechten verkregen op grond van een pensioen, en tenslotte de rechten op grond van de woonplaats;

[...]

Artikel 92 GPD

§1. Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.

Als een beroep bij de geschillencommissie is ingesteld tegen een beslissing die aangetast is door een juridische of materiële fout, zijn de voorwaarden en regels, vermeld in het eerste en het tweede lid, ook van toepassing en kan de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing nemen zolang de geschillencommissie geen beslissing heeft genomen.

Standpunt

Wat betreft de samenloopregeling en de EU-verordeningen.

De samenloopregel artikel 68 VO 883/2004 stelt dat een recht gebaseerd op een activiteit voorrang heeft op een recht gebaseerd op een pensioen. De langdurige ziekte valt onder de noemer pensioen (voorheen renterecht). Bijgevolg zijn de Nederlandse uitkeringen bij voorrang verschuldigd, en de Vlaamse slechts aanvullend, van zodra de moeder een pensioen ontvangt in België terwijl de vader werkt in Nederland.

Bijgevolg zijn wij genoodzaakt om onze betalingen te herzien binnen de termijn van de verjaring (artikel 97 GPD). In principe zou dit een neutraal gegeven moeten zijn voor het rechthebbende gezin, aangezien wij enkel een debet opmaken ten belope van het bedrag waarop recht bestaat in de lidstaat die bij voorrang bevoegd is, in casu Nederland. Doch, aangezien de verjaring voor onterechte betalingen in Vlaanderen 3 jaar teruggaat, terwijl Nederland slechts 1 jaar teruggaat naar aanleiding van een aanvraag om gezinsbijslag, ontstaat er een discrepantie. Wij dienen bijgevolg het resterende saldo terug te vorderen bij het gezin. Voor de door Nederland niet betaalde periode baseren we ons voor de berekening van de onverschuldigde sommen op de bedragen die potentieel in Nederland waren toegekend indien betrokkene zijn aanvraag wel tijdig had ingediend.

De Nederlandse houding dienaangaande staat blijkbaar ter discussie. Met name Duitsland zou hierover een zaak aanhangig hebben gemaakt daar Nederland de EU-verordeningen foutief zou interpreteren.

Wij kennen de argumentatie van het Duitse orgaan niet, maar we lezen wel in artikel 2 van de toepassingsverordening 987/2009 dat de datum van een aanvraag gericht aan het orgaan van een andere lidstaat bindend is voor het aangewezen orgaan. Men zou dus kunnen stellen dat de datum van een aanvraag in Vlaanderen bindend is voor Nederland, zodat hun verjaring gestuit is. Momenteel wordt dit door Nederland niet toegepast. Dit stellen we ook vast in andere dossiers.

Wat betreft de terugvordering

In het Groeipakket is niet artikel 17 HSV, maar artikel 92 GPD van toepassing. Dit komt evenwel in de praktijk op hetzelfde neer.

Man kan pas spreken van een juridische of materiële fout van de uitbetalingsactor indien deze over alle elementen beschikte op het ogenblik dat de beslissing werd genomen. In dit dossier hebben wij pas laattijdig vernomen dat dhr. een activiteit uitoefende in Nederland, en bijgevolg hebben wij geen fout gemaakt bij betalingen werden uitgevoerd op een ogenblik dat dit gegeven nog niet bij ons bekend was.

Aangezien het dhr. in Vlaanderen woont zijn er geen specifieke procedures voorzien om loopbaangegevens in te zamelen met het oog op de toekenning van het Groeipakket. De interne Vlaamse regeling van het Groeipakket heeft het wettig verblijf als rechtsbasis, en niet de loopbaangegevens. Enkel binnen de Europese context wordt met de loopbaan van de ouders rekening gehouden. Dit kunnen we pas toepassen als we er weet van hebben dat er een activiteit wordt uitgeoefend in een andere lidstaat. Deze gegevens stromen niet automatisch door.

Dhr. werd er eerder op gewezen dat hij ons diende te verwittigen indien hij een activiteit zou aanvatten in het buitenland (brief van 26/10/2018 aangaande de sociale toeslag). Hij heeft nagelaten ons deze informatie tijdig te bezorgen.

Wat betreft de verjaring

Voor verrekeningen tussen landen of entiteiten passen wij in principe geen verjaringsregels toe.

Aangezien het debet niet geheel kon verrekend worden met Nederland, en wij genoodzaakt waren het saldo terug te vorderen bij de begunstigde zelf, zijn de bepalingen van boekdeel III van het Groeipakketdecreet daarop wel van toepassing.

Bijgevolg dient de verjaringsregel van artikel 97 GPD wel te worden toegepast. Hiermee was geen rekening gehouden bij onze beslissing van 21/3/2023. Aangezien de onterechte uitbetalingen tot en met de maand januari 2020 (betaald 6/2/2020) reeds verjaard was op de datum van de nieuwe beslissing 21/3/2023, hebben wij onze betalingen herzien en betrokkene op 1/9/2023 een nieuwe beslissing meegedeeld. Een kopie van onze brief gaat als bijlage. Het debetsaldo is hierdoor verminderd tot de som van € 1.257,39 voor de betalingen over de periode van 1/2/2020 tot en met 31/3/2021.

Conclusie

Het debet is het gevolg van de EU-samenloopregels en het standpunt van Nederland m.b.t. de stuiting van de verjaring.

..... was niet op de hoogte van de gewijzigde beroepssituatie van dhr. en maakte bijgevolg geen juridische of materiële fout bij de uitbetaling van de toelagen van het Groeipakket. Dhr. heeft ons niet tijdig ingelicht van zijn tewerkstelling in Nederland. Het debet kan bijgevolg teruggevorderd worden.

Wij besluiten dat wij onze beslissing van 21 maart 2023 verder dienen te handhaven, weliswaar enkel voor wat betreft de niet verjaarde periode van februari 2020 tot maart 2021.”

5. Beoordeling in rechte:

5.1. Samenloop

Indien er een samenloop van rechten is doordat zoals in het dossier van verzoeker er een tewerkstelling is in Nederland, terwijl de woonplaats van het kind zich in Vlaanderen bevindt, bepaalt artikel 68 VO 883/2004 de hiernavolgende prioriteitsregels:

”1. Indien gedurende hetzelfde tijdvak en voor dezelfde gezinsleden in uitkeringen is voorzien op grond van de wetgeving van meer dan een lidstaat, zijn de volgende prioriteitsregels van toepassing:

a) indien door meer dan een lidstaat uitkeringen verschuldigd zijn op verschillende gronden, is de volgorde van prioriteit de volgende: eerst de rechten verkregen op grond van werkzaamheden, al dan niet in loondienst, vervolgens de rechten verkregen op grond van een pensioen, en ten slotte de rechten op grond van de woonplaats.

b) (...)”

Hieruit volgt dus dat Nederland bij voorrang bevoegd is om de gezinstoelagen te betalen aangezien de vader in Nederland tewerkgesteld is².

5.2. Verschilbetaling

Of de uitkeringen waarop door de samenloop recht is in beide lidstaten, volledig, dan wel per verschil kunnen betaald worden, is bepaald in artikel 68, 2) VO 883/2004:

”2. Bij samenloop van rechten worden de gezinsuitkeringen toegekend overeenkomstig de wetgeving die volgens lid 1 als prioritair is aangemerkt. De rechten op gezinsuitkeringen die verschuldigd zijn op grond van de andere betrokken wetgeving of wetgevingen, worden geschorst ter hoogte van het bedrag dat bij de wetgeving van de eerste lidstaat is vastgesteld en, zo nodig, wordt het deel dat dit bedrag overschrijdt uitbetaald in de vorm van een aanvullende toeslag. (...)”

5.3. Opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigde bedrag

De Geschillencommissie begrijpt uit het verzoekschrift dat de verzoeker meent dat er sprake is van een fout in hoofde van de verwerende partij:

Cf. “In dit dossier is er duidelijk sprake van een fout van de instelling van sociale zekerheid

.....

² Zie (nog toepasselijke) CO 1383 van 11 mei 2010 (nieuwe versie - mei 2014) - Verordeningen 883/2004 en 987/2009: nieuwe Europese socialezekerheidsverordening van toepassing vanaf 1 mei 2010.

(...)

Op 21.03.23 laat dan weten dat aangezien ik in Nederland tewerkgesteld ben, Nederland bij voorrang bevoegd is om kinderbijslag toe te kennen vanaf 01/03/2019. Vanaf 01.04.21 ontving reeds de bedragen die in Nederland werden toegekend. Voordien worden er door het SVB geen bedragen toegekend aangezien men in Nederland slechts 1 jaar terug in de tijd kan gaan om het dossier in orde te maken. Omdat het voorrangrecht reeds eerder wijzigd betaald voor de periode van 01.03.19 tot en met 31.03.2021 enkel het verschil tussen de bedragen waarop ik recht zou hebben gehad en de bedragen die zij kunnen toekennen.

Hierdoor wordt er een bedrag van € 2.241,08 EUR teruggevorderd.

Uit voorgaande blijkt duidelijk dat ik niet kon weten dat ik geen recht had op deze uitkeringen maar dat ik een aanvraag diende in te dienen in Nederland.

Het handvest dient dus te worden toegepast en er kan geen terugvordering van de teveel ontvangen uitkeringen gebeuren.

Rekening houdend met de bepalingen van het Handvest had reeds eerder kunnen en moeten meedelen dat er geen recht op volledige uitkeringen was. Dus dat er een aanvraag diende te gebeuren in Nederland.

Doch is dit niet gebeurd.

(...)

Ik ben dan ook van mening dat de uitkeringen die ik ontving niet teruggevorderd kunnen worden.”)

- **Algemene principes**

- **Artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:**

Conform de bepalingen van artikel 1376 BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigde heeft ontvangen.

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

“Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

- **Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:**

De bepalingen van artikel 92, § 1, eerste en tweede lid Groeipakketdecreet (verzoeker verwijst nog naar artikel 17 van het Handvest van de Sociaal verzekerde dat op federaal niveau gold ten tijde van de Algemene Kinderbijslagwet) vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

“Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing. Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering.”

- **Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de administratie in casu:**

De Geschillencommissie meent dat de verwerende partij geen fout kan worden verweten, aangezien deze laatste pas vanaf het moment dat zij verwittigd werd door de Nederlandse Socialeverzekeringbank dat de verzoeker een tewerkstelling uitoefende in Nederland, met dit tewerkstellingsgegeven rekening kon houden in haar dossier, met name door een herberekening van de bedragen waarop de verzoeker aanvullend recht kon hebben (verschilbetaling). De verwerende partij blijkt hier niet vroeger over verwittigd te zijn geweest, noch door de Nederlandse instanties noch door de verzoeker zelf.

Verwerende partij benadrukte dit als volgt: *“In dit dossier hebben wij pas laattijdig vernomen dat dhr. een activiteit uitoefende in Nederland, en bijgevolg hebben wij geen fout gemaakt bij betalingen werden uitgevoerd op een ogenblik dat dit gegeven nog niet bij ons bekend was.”*

De Geschillencommissie heeft begrip voor het ongenoegen dat de verzoeker ervaart doordat Nederland ingevolge de aanvraag van verzoeker slechts één jaar blijkt te kunnen teruggaan in de tijd, waardoor niet voor de volledige betwiste periode vanuit Nederland kan betaald worden maar verzoeker enkel gerechtigd is op verschilbetalingen vanuit Vlaanderen.

De Verordening V0 987/2009³ stelt over het uitwisselen van informatie in het hoofdstuk over bepalingen inzake samenwerking en gegevensuitwisseling in artikel 3, lid 2 (“Tussen de betrokkenen en de organen uit te wisselen informatie en wijze van uitwisseling”):

“Degenen op wie de basisverordening van toepassing is, zijn verplicht het bevoegde orgaan alle informatie, documenten en bewijsstukken te verstrekken die nodig zijn voor de vaststelling van hun situatie of van die van hun gezin, voor de vaststelling en het behoud van hun rechten en plichten, alsook voor de vaststelling van de toepasselijke wetgeving en de daaruit voortvloeiende verplichtingen.”

In maart 2023 bleek uit informatie bezorgd door de SVB aan verwerende partij over welke potentiële bedragen het ging; voor de periode van maart 2019 tot en met maart 2021 kon door verwerende partij dan ook bij verschil betaald worden. Verwerende partij is niet verantwoordelijk voor het feit of deze bedragen effectief werden uitbetaald door Nederland; verzoeker lijkt zijn aanvraag in Nederland te laat te hebben ingediend en de uitkeringen konden maar één jaar terug in de tijd voorafgaand aan de aanvraag worden toegekend.

Later werd bij beslissing van 1 september 2023 de periode van terugvordering beperkt tot het niet verjaarde deel, nl. periode van februari 2020 tot maart 2021 (“Wij besluiten dat wij onze beslissing van 21 maart 2023 verder dienen te handhaven, weliswaar enkel voor wat betreft de niet verjaarde periode van februari 2020 tot maart 2021.”)

Er dient volgens de Geschillencommissie bijgevolg te worden besloten dat er geen fout van de verwerende partij ten grondslag ligt aan de onverschuldigde betalingen, zodat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, eerste en tweede lid Groeipakketdecreet in casu geen toepassing kan vinden. Verwerende partij is dus terecht overgegaan tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoeker ontvankelijk doch **ongegron**d is. Verwerende partij is dus terecht overgegaan tot terugvordering van het bedrag van 2.241,08 euro, herleid tot 1.257,39 euro, zoals voorzien in de terugvorderingsbeslissing d.d. 21 maart 2023 betekend, gecorrigeerd bij beslissing d.d. 1 september 2023.

³ Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.

Zoals vermeld in de brief d.d. 21 maart 2023 heeft de verzoeker de mogelijkheid om een verzoek tot kwijtschelding te richten tot de verwerende partij, indien hij meent aan de voorwaarden te voldoen. Verzoeker kan ook steeds een afbetalingsplan afspreken met de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel op **22 september 2023**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en de heer Maarten Vankeersbilck (KidsLife), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank
.....;

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens